

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Europos ombudsmeno sprendimas dėl Europos Centrinio Banko pirmininko ir jo sprendimus priimančių organų narių dalyvavimo trisdešimties grupėje (byla 1697/2016/ANA)

Sprendimas

Byla 1697/2016/ANA - **Atidaryta** 17/01/2017 - **Rekomendacijos** 15/01/2018 - **Sprendimas** 05/07/2018 - **Atitinkama institucija** Europos centrinis bankas (Nustatytas netinkamas administravimas) |

Ši byla buvo susijusi su Prezidento Draghi naryste ir Europos Centrinio Banko (ECB) vyresniųjų darbuotojų dalyvavimu „30“ grupėje, kurią sudaro vyresnieji valstybės pareigūnai, mokslininkai ir privačiojo sektoriaus bankininkai (įskaitant kelių pagrindinių bankų, tiesiogiai arba netiesiogiai prižiūrimų ECB, atstovus).

Savo tyrime ombudsmenė nagrinėjo, ar ECB pirmininkas ir toliau turėtų būti G30 narys ir ar jis ir ECB sprendimus priimančių organų nariai turėtų toliau dalyvauti G30 veikloje ir, jei taip, kokiomis sąlygomis.

Ombudsmenas nustatė, kad ECB pirmininko nuolatinė narystė G30 gali pakenkti visuomenės pasitikėjimui ECB nepriklausomumui. Todėl Ombudsmenas rekomendavo ECB pirmininkui sustabdyti jo narystę G30.

Ombudsmenas pripažino, kad ECB dalyvavimas tam tikroje G30 veikloje tam tikromis sąlygomis gali atitikti gero administravimo principus. Siekdamas užtikrinti, kad dalyvavimas visada atitiktų gero administravimo principus, ombudsmenas pateikė ECB keletą rekomendacijų.

ECB atsakymas į Ombudsmeno rekomendacijas buvo nepatenkinamas. Ji ir toliau neigė savo pirmininko narystės G 30 poveikį ir atsisakė patobulinti savo taikomas taisykles ir procedūras.

Todėl ombudsmenė baigia tyrimą patvirtindama savo išvadas dėl netinkamo administravimo.

Skundo aplinkybės

Kontūrai [1]

1. Trisdešimties grupė (G30) yra privati organizacija, kurios tikslas – būti diskusijų ir keitimosi nuomonėmis pasauliniais ekonomikos ir finansų klausimais forumu, siekiant gilinti supratimą apie tarptautinius ekonominius ir finansinius klausimus [2]. Grupę sudaro **33 „dabartiniai nariai“, du „vyresnieji nariai“ ir keli „emeritus“ bei buvę nariai**. Tarp jų – buvę ir dabartiniai centrinių bankų pirmininkai ir valdytojai, taip pat nariai iš privačių pasaulinių finansų įstaigų, akademinės bendruomenės ir tarptautinių institucijų.
2. Kiekvienais metais G30 surengia du privačius plenarinius posėdžius, kuriuose dalyvauja tik nariai, ir tarptautinį bankininkystės seminarą, kuris yra atviras platesnei kviestinei auditorijai.
3. Skundo pateikėjas [3] kreipėsi į ombudsmeną ir teigė, kad, atsižvelgiant į ECB naujus bankų priežiūros uždavinius, ECB dalyvavimas G30 veikloje yra nesuderinamas su ECB nepriklausomumu, reputacija ir sąžiningumu.
4. Ombudsmenas pradėjo tyrimą dėl skundo pateikėjo susirūpinimo, kad ECB pirmininko narystė G30 ir ECB dalyvavimas G30 gali pakenkti ECB nepriklausomumui, vientisumui ir reputacijai.

ECB dalyvavimas trisdešimties grupėje

Ombudsmeno rekomendacijos

5. Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad ECB pirmininko narystė G30 suformavo nuomonę, kad jo nepriklausomumui buvo pakenkta. Ombudsmenas taip pat nustatė, kad dalyvavimas G30 veikloje gali būti laikomas suderinamu su ECB taikomomis taisyklėmis ir vertybėmis tik tuo atveju, jei tokiam dalyvavimui būtų taikomos tam tikros sąlygos, t. y.: padidinti G30 skaidrumą, toliau tobulinti Vykdomosios valdybos nariams taikomas išorės komunikacijos gaires ir priimti konkrečias Priežiūros valdybos nariams taikytinas apsaugos priemones.

Narystė

6. Pripažindamas viešąjį ECB bendradarbiavimo su finansų sektoriumi interesą, Ombudsmenas atkreipė dėmesį į tai, kad narystės tarp priežiūros institucijos ir prižiūrinčio asmens sukurtas artumas nesuderinamas su ECB nepriklausomumo įsipareigojimu, kuris yra jo veiklos požymis.
7. Atsižvelgdamas į tai, kad narystė bet kurioje grupėje ar organe paprastai reiškia, kad pilietis yra asociacija, narystė, ryšys, ryšiai, priklausymas ir kai kurių asmenų įtraukimas, išskyrus kitus,

Ombudsmenas manė, kad pirmininko ilgametis narystė G30 gali bent jau sukelti suvokimą, kad tarp jo ir G30 narių yra neoficialūs santykiai, kurie gali atrodyti netinkami tarp reguliavimo institucijos ir reguliuojamos institucijos. Ombudsmenas laikėsi nuomonės, kad piliečio požiūriu šį suvokimą dar labiau sustiprina „slaptumas“, apimantis G30 pobūdį ir visų pirma klausimą, kas ir kaip tapti G30 nariu. Patikėtinių valdybos, kuri kontroliuoja narystę G30, pavardės vis dar nėra viešos.

8. ECB taikomų taisyklių sistema rodo, kad vengiama bet kokios situacijos, dėl kurios galėtų susidaryti įspūdis, kad ECB nepriklausomumui kenkiama arba kad gali kilti interesų konfliktas. Konkrečiai, ECB taisyklėse reikalaujama, kad Valdančiosios tarybos nariai, įskaitant ECB pirmininką, užtikrintų, kad veikla, net ir nesusijusi su Europos centrinių bankų sistema, „nedarytų *neigiamo poveikio jų įsipareigojimams ir nepakenktų ECB įvaizdžiui*“. Be to, ECB taisyklėse teigiama, kad Vykdomosios valdybos nariai, įskaitant ECB pirmininką, „*vengia bet kokios padėties, galinčios turėti įtakos nešališkam ir objektyviam jų pareigų vykdymui [įskaitant] bet kokią galimą pranašumą sau, savo šeimoms, kitiems giminaičiams arba draugų ir pažįstamų ratui*“.

9. Be to, pagal gero administravimo principus reikalaujama, kad valstybės pareigas einančių asmenų objektyviam ir nešališkam veikimui neturėtų įtakos ar *net atrodytų*, kad jiems įtakos neturi privatūs santykiai.

10. Pirmiau pateikta sutrumpinta jos analizės versija leido ombudsmenei padaryti išvadą, kad ECB pirmininko nuolatinė narystė G30, sukurdamą įspūdį, kad **kyla** pavojus ECB nepriklausomumui, be reikalo gali pakenkti ECB įvaizdžiui, taigi ir gyvybiškai svarbiam visuomenės pasitikėjimui ECB. Tai yra **netinkamas administravimas**, kurį būtų galima ištaisyti, jei ECB pirmininkas laikinai sustabdytų savo narystę G30. Šiuo tikslu Ombudsmenas pateikė šias rekomendacijas:

1. ECB pirmininko narystė G30 gali sukelti visuomenės nuomonę, kad gali kilti pavojus ECB nepriklausomumui. ECB, norėdamas, kad šis suvokimas atsirastų per kelerius metus, yra netinkamas jo administravimas. Todėl ECB turėtų užtikrinti, kad ECB pirmininkas sustabdytų savo narystę likusiam jo kadencijos laikotarpiui.

2. ECB turėtų siekti užtikrinti, kad nei kitas ECB pirmininkas, nei bet kuris kitas ECB sprendimus priimančių organų narys netaptų G30 nariu.

Dalyvavimas

11. Ombudsmenas pripažino, kad G30 narių sudėtis yra įvairi, todėl jis yra svarbus ir naudingas forumas, kuriame galima dalyvauti. Tačiau ji padarė skirtumą tarp „narystės“ ir „dalyvavimo“. ECB gali dalyvauti tam tikroje G30 veikloje ir toliau naudotis tokio dalyvavimo teikiamais privalumais, nereikalaudant, kad nė vienas jo sprendimus priimančių organų narys būtų G30 narys.

12. Šiomis aplinkybėmis Ombudsmenas įvertino, kaip ECB galėtų geriausiai užtikrinti, kad jo sprendimus priimančių organų narių dalyvavimas G30 galėtų būti valdomas, kartu vengiant bet koks galimo poveikio jo sąžiningumui, reputacijai ir nepriklausomumui arba piliečio požiūriui, kad toks poveikis gali būti padarytas. Visų pirma Ombudsmenas atidžiau nagrinėjo skaidrumo klausimus ir apsaugos priemones, kurios turėtų būti taikomos.

Skaidrumas

13. Reikalavimas vesti *atvirą*, **skaidrą** ir *nuolatinį dialogą* su atstovaujamosiomis asociacijomis ir pilietine visuomene nustatytas ES sutartyse (ES sutarties 11 straipsnio 2 dalis). Tai reiškia, kad visuose ECB susitikimuose su finansų įstaigomis ir susijusiomis įstaigomis visada turi būti laikomasi aukščiausių skaidrumo standartų. Iš tiesų, kai ECB pradeda dialogą su rinkos dalyviais rinkos ryšių grupėse (Institucinis investuotojų dialogas [4] ir Bankų sektoriaus dialogas [5]), ECB skelbia susitikimų darbotvarkes, susitikimų dalyvių sąrašus ir santraukas.

14. Apie posėdžius, kuriuose gali dalyvauti tik G30 nariai, tokios informacijos nėra. Nors ECB pareiškė, kad G30 ėmėsi priemonių skaidrumui didinti, ombudsmenas padarė išvadą, kad G30 skaidrumo standartai yra mažesni už kituose forumuose ECB taikomus standartus. Siekdamas ištaisyti šią padėtį, ombudsmenas rekomendavo ECB užtikrinti, kad, kai ECB sprendimus priimančių organų narys dalyvauja G30 susitikime, ECB turėtų užtikrinti tokį skaidrumo lygį, kuris būtų panašus į tą, kuris numatytas kitiems susitikimams su finansų sektoriaus atstovais. Priešingu atveju ECB turėtų susilaikyti nuo dalyvavimo.

15. ECB informavo Ombudsmeną, kad G30 po kiekvieno posėdžio pradės skelbti darbotvarkę ir pranešėjų pavardes bei grupės diskusijų protokolo santrauką. Ombudsmenė pažymėjo, kad iki rekomendacijų pateikimo dienos nebuvo imtasi jokių skaidrumo priemonių, kurios išdėstytos taip:

3. Jei ECB sprendimus priimančių organų nariai dalyvauja G30 ne narių renginiuose, jiems turėtų būti taikomos tos pačios skaidrumo priemonės, kurios taikomos kitiems ECB narių ir bankų sektoriaus susitikimams. Tai apima posėdžių darbotvarkių ir nekonfidencialių šiuose posėdžiuose vykusių diskusijų santraukų atskleidimą.

Apsaugos priemonės

16. Ombudsmeno nuomone, būtų galima patobulinti *pagrindinius principus*, taikomus ECB pirmininko ir ECB sprendimus priimančių organų narių etiniam elgesiui. Pagal dabartinius *pagrindinius principus* reikalaujama, kad ECB darbuotojas Vykdomosios valdybos narius lydėtų tik a) iš esmės, b) dvišaliuose susitikimuose ir c) kai tai praktiškai įmanoma [6]. Ombudsmeno nuomone, *pagrindiniai principai* turėtų būti taikomi visiems neviešiesiems renginiams ir visais atvejais. Šiuo tikslu Ombudsmenas pateikė šią rekomendaciją:

4. ECB turėtų iš dalies pakeisti atitinkamas taisykles, siekdamas užtikrinti, kad Vykdomosios valdybos narius praktiškai lydėtų ECB darbuotojas visuose posėdžiuose, o ne tik „iš esmės“, „dvišaliuose posėdžiuose“ ir „kai tai praktiškai įmanoma“, kaip šiuo metu yra.

17. Be to, ombudsmenas rekomendavo, kad ECB taip pat priimtų atitinkamas Priežiūros valdybos taisykles, kurios *atspindėtų pagrindinius principus* :

5. ECB turėtų priimti aiškas savo Priežiūros valdybos taisykles, kurios atitiktų ECB vykdomosios valdybos nariams jau taikomas taisykles. Taip siekiama aiškumo ir teisinio tikrumo ir tai padėtų visapusiškai ir tinkamai taikyti etiško elgesio taisykles.

ECB atsakymas į ombudsmeno rekomendacijas

18. 2018 m. balandžio 18 d. ECB išsiuntė atsakymą į Ombudsmeno rekomendacijas.

19. Kalbant apie **pirmąją ir antrąją ECB pirmininko rekomendacijas** dėl G30 narystės, ECB nesutiko su ombudsmeno išvada dėl netinkamo administravimo. ECB pareiškė, kad tiek ECB, tiek jo pirmtakas Europos pinigų institutas (EPI) nusprendė, kad G30 yra tinkamas forumas naujam centriniam bankui įsitvirtinti tarp pagrindinių pagrindinių valiutų centrinių bankų. ECB teigė, kad G30 narių keitimasis nuomonėmis padeda geriau suprasti pasaulinio intereso tarptautinius ekonominius ir finansinius pokyčius, todėl atitinka ECB interesus.

20. ECB pasiūlė, kad Europos Parlamentui būtų priimtina narystė forumuose ar kitose organizacijose, kuriose dalyvauja prižiūrimų bankų vadovai [7] : I) kai tai atitinka nusistovėjusią praktiką pasauliniu lygmeniu; II) kai dalyvauja ir kiti didieji centriniai bankai; III) kai taikomos atitinkamos priemonės, kad būtų išvengta galimo kišimosi į ECB priežiūros vaidmenį; ir iv) kai ECB nedalyvauja diskusijose dėl atskirų jo prižiūrimų bankų. ECB teigė, kad jis visiškai atitinka Parlamento rezoliuciją.

21. Galiausiai, ECB nurodė išvadą, kurią ombudsmenas padarė atlikdamas ankstesnį tyrimą tuo pačiu klausimu [8] , teigė, kad aplinkybės nepasikeitė, ir nurodė, kad jis atsižvelgė į ombudsmeno pasiūlymus. Todėl ECB pasitikėjo ankstesnio ombudsmeno vertinimo, kad pirmininko narystė G30 nėra netinkamas administravimas, pagrįstumu.

22. ECB tvirtino, kad siekiant sušvelninti visuomenės nuomonę, jog ECB pirmininko narystė G30 gali pakenkti ECB nepriklausomumui, pirmininkas ir kiti Vykdomosios valdybos nariai visada veikia itin apdairiai ir tik dalyvauja intelektualinėse diskusijose ECB svarbiais klausimais. Be to, ECB visada neteikė jokios finansinės paramos ar paramos natūra G30.

23. ECB pirmininkas niekada nedalyvavo nė vienoje iš darbo grupių, o jo dalyvavimas apsiribojo narių dalyvavimu plenarinėse sesijose. Be to, siekdamas apsaugoti savo nepriklausomumą, ECB pirmininkas, dalyvaudamas uždaruose renginiuose, griežtai laikosi įsipareigojimų, nustatytų Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statute, Valdandčiosios tarybos narių elgesio kodekse ir Vykdomosios valdybos narių papildomame etikos kriterijų kodekse, taip pat išorės komunikacijos pagrindiniuose principuose.

24. Apibendrinamas ECB tvirtino, kad tais atvejais, kai taikomos tinkamos apsaugos

priemonės ir jų laikomasi, sąveika (įskaitant narystę), pavyzdžiui, su G30, nekelia pavojaus ECB nepriklausomumui; priešingai, jie teigiamai prisideda prie ECB gebėjimo vykdyti savo įgaliojimus, todėl yra būtini, atsižvelgiant į centrinių bankų praktiką, ir turi būti leidžiami.

25. ECB pažymėjo, kad jo Etikos komitetas taip pat nenustatė jokio G30 narių nesuderinamumo su ECB nepriklausomumu, reputacija ir sąžiningumu.

26. ECB pripažino viešosios nuomonės svarbą, tačiau laikėsi nuomonės, kad klausimai, kylantys dėl visuomenės suvokimo, turėtų būti sprendžiami didinant skaidrumą ir gerinant komunikaciją, o ne atsisakant dalyvauti veikloje, kuri atitinka ECB institucinius interesus.

27. Šiuo konkrečiu atveju ECB tvirtino, kad didesnis G30 darbo skaidrumas yra geriausias būdas ištaisyti kartais šališką visuomenės požiūrį į grupę. Todėl G30 nusprendė gerokai padidinti savo kas dvejus metus rengiamų plenarinių sesijų skaidrumą.

28. ECB pareiškė, kad iš esmės didesnis G30 skaidrumas kartu su ECB etikos ir sąžiningumo sistema atitinka neseniai priimtą Europos Parlamento rezoliuciją ir išsklaido bet kokią klaidingą jo nepriklausomumo suvokimą, kurį kelia ECB pirmininko narystė ar dalyvavimas G30.

29. Kalbant apie **trečiąją rekomendaciją dėl** skaidrumo, ECB nurodė naujausias G30 iniciatyvas, kuriomis siekiama padidinti skaidrumą: nuo 2017 m. gruodžio mėn. įvykusios 78-osios plenarinės sesijos G30 atspindi atvirą ir skaidrų požiūrį, kurį ECB taiko savo aukšto lygio dialogams, ir po kiekvieno posėdžio skelbia darbotvarkę, įskaitant diskusijų temas ir narius, ir apibendrintus protokolus. Be to, ji nurodė, kad didesnis skaidrumas rodo, jog G30 įvykiai nesprendžia mikrolygio rizikos ribojimo priežiūros klausimų, susijusių su atskirais finansų sektoriaus subjektais.

30. ECB atkreipė dėmesį į tai, kad G30 organizuoja dviejų rūšių renginius, kuriuose gali dalyvauti ne nariai, – nereguliarūs paskaitas ir tarptautinius bankininkystės seminarus. G30 neseniai ėmėsi veiksmų, kad padidintų abiejų rūšių renginių skaidrumą. 2017 m. G30 interneto svetainėje buvo paskelbtas nereguliarios paskaitos įrašas, o nuo 2017 m. žiniasklaidos atstovai kviečiami dalyvauti G30 tarptautiniuose bankininkystės seminaruose ir teikti ataskaitas apie juos. Be to, G30 ataskaitos ir leidiniai yra laisvai prieinami internete; jie teikia informaciją grupei rūpimais klausimais ir liudija apie jų tyrimų kokybę.

31. ECB taip pat teigė, kad nors G30 įvykių skaidrumo lygį galiausiai nustato pati grupė ir akivaizdu, kad jis nepriklauso ECB kompetencijai, ECB pirmininkas ir jo sprendimus priimančių organų nariai yra visiškai skaidrūs apie savo sąveiką su G30. Kalbant apie bet kokią sąveiką su išorės šalimis, dalyvavimas G30 renginiuose įtraukiamas į Vykdomosios valdybos narių paskelbtus kalendorius. Pranešimai apie G30 renginius taip pat skelbiami ECB interneto svetainėje. Gavęs prašymą leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su pirmininko dalyvavimu neviešojoje G30 73-iojoje plenarinėje sesijoje, ECB paskelbė posėdžio darbotvarkę ir net ECB darbuotojų parengtą informacinę medžiagą.

32. ECB laikėsi nuomonės, kad gerokai didesnis G30 skaidrumas yra labai teigiamas pokytis ir „tikrai tinkamas“ išsklaidyti bet kokius ombudsmeno pareikštus susirūpinimą dėl G30 šalių neskaidrumo.

33. Dėl **ketvirtosios ir penktosios rekomendacijų** sugriežtinti pagrindinius išorės komunikacijos principus ir užtikrinti, kad jie būtų taikomi Priežiūros valdybai, ECB nurodė, kad nors, jo nuomone, esama sąveikos su išorės šalimis sistema yra tvirta ir patikima, jis mano, kad ombudsmeno rekomendacijos yra naudingos. Šiuo klausimu ECB nurodė, kad jo pirmininkas pasiūlytų, kad pagrindiniai principai, kuriuos jau pasirašė Vykdomosios valdybos nariai ir Priežiūros valdybos pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ir ECB atstovai, būtų taikomi visiems Priežiūros valdybos ir Valdančiosios tarybos nariams.

Skundo pateikėjo pastabos

34. 2018 m. gegužės 6 d. skundo pateikėjas pateikė pastabų dėl ECB atsakymo. Apskritai skundo pateikėjas nesutiko su ECB pozicija, kad 2012–2013 m. Ombudsmeno tyrimo išvados tebegalioja, atsižvelgiant į nuo to laiko ECB įvykčius esminius pokyčius.

35. Skundo pateikėjas pateikė tris papildomas pastabas dėl tyrimo:

1. „Nusistovėjusi praktika pasauliniu lygmeniu“

36. Skundo pateikėjas teigė, kad ECB neteisingai suprato Europos Parlamento rezoliuciją, kurioje ECB prašoma vengti narystės forumuose ar grupėse, kuriose dalyvauja jo prižiūrimų bankų vadovai, išskyrus atvejus, kai „*toki narystė atitinka nusistovėjusią praktiką pasauliniu lygmeniu, o ECB dalyvauja kartu su kitais pagrindiniais centriniais bankais, pavyzdžiui, Jungtinių Valstijų federaliniu rezervu arba Japonijos banku*“.

37. Šiuo atžvilgiu skundo pateikėjas nurodė, kad „Federalinių rezervų sistemos *pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas išėjo iš G30, atitinkamai 2010 m. ir 2014 m. eidami Federalinio rezervo pirmininko pavaduotojo pareigas. Jie grįžo tik pasitraukę iš pirmininko ir pirmininko pavaduotojo pareigų.*“ Todėl negalima teigti, kad ECB pirmininko narystė atitinka „įprastą“ praktiką pasauliniu lygmeniu.

2. Mikroprudencinis v makroprudencinis

38. Skundo pateikėjo nuomone, net jei G30 neaptaria „mikroprudencinių klausimų“, visos diskusijos pagrindiniais su bankų reguliavimu susijusiais klausimais visada turi tiesioginį poveikį privačioms finansų įstaigoms, kurioms atstovaujama G30 susitikimuose.

3. Sąveikos su privačiuoju finansų sektoriumi taisyklės

39. Skundo pateikėjas teigė, kad ECB taisyklių patobulinimas, susijęs su jo valdymo organų narių ir privačiojo finansų sektoriaus sąveika, yra lėtas ir neatitinka aukščiausių standartų. Be to, ECB patariamiosios grupės aiškiai rodo, kad privatusis finansų sektorius atstovauja per daug – tik nedidelė dalis konsultantų atstovauja kitiems visuomenės interesams.

40. Jis taip pat teigė, kad „pagrindinių principų“ niekada nepakako ECB vientisumui ir reputacijai apsaugoti nuo jo dalyvavimo G30. Skundo pateikėjo nuomone, ECB valdymo organų nariai turėtų visiškai pasitraukti iš G30.

Ombudsmeno vertinimas po rekomendacijų

Pirmoji ir antroji rekomendacijos

41. Argumentai, kuriuos ECB pateikė siekdamas paremti savo poziciją dėl pirmininko narystės G30, negarantuoja ombudsmeno, skundo pateikėjo ar apskritai ES piliečių, kad šią poziciją galima ginti.

42. ECB teigė, kad intelektiniai mainai tarp G30 narių tarptautinės bankų priežiūros srityje yra naudingi ECB.

43. ECB taip pat pareiškė, kad jo pirmininko narystė G 30 suteikia papildomą naudą, nes „*galimybė gauti turtingą dokumentų ekonomikos ir finansų klausimais šaltinį ir literatūrą centrinės bankininkystės aktualiomis temomis*“. ECB teigimu, „*visi nariai turi prieigą prie plenarinėse sesijose naudojamos pristatymo medžiagos ir iš anksto gauna tyrimo grupių ataskaitų kopijas prieš jas paskelbiant ir paskelbiant*“. Darant prielaidą, kad toks keitimasis informacija ir informacija gali būti naudingi siekiant pagerinti ECB supratimą apie klausimus, susijusius su jo įgaliojimais, ombudsmenas nesupranta, kaip tokios naudos negalima gauti dalyvaujant G30, o ne naryste G30.

44. Siekdamas parodyti savo pirmininko narystės G 30 svarbą, ECB grįžta laiku ir teigia, kad Europos pinigų instituto pirmininkas Alexandre Lamfalussy ir vėliau ECB vykdomosios valdybos narys Tommaso Padoa-Schioppa, buvęs pirmininkas Jean-Claude Trichet ir jo dabartinis pirmininkas buvo G30 nariai. Vis dėlto, kadangi ECB niekada nebuvo sąmoningo sprendimo, numatančio, kad jo pirmininkas yra G30 narys, ECB tik remiasi vien faktinėmis aplinkybėmis, kad kažkaip manytų, jog ECB pirmininkas taip pat turėtų būti G30 narys. Tačiau net ir neminint to, kad jos pirmasis pirmininkas nebuvo G30 narys, toks argumentas toli gražu nėra įtikinamas.

45. ECB taip pat teigė, kad ES institucijos turėtų palaikyti „*atvirą, skaidrų ir nuolatinį dialogą*“ su atstovaujamosiomis asociacijomis ir pilietine visuomene, kaip numatyta ES sutarties 11 straipsnio 2 dalyje. Ombudsmenas pritaria šiam konstituciniam reikalavimui. Tačiau ombudsmeno rekomendacijos neužkerta kelio dialogui su G30 ir jo nariais. Ombudsmenas tiesiog rekomenduoja, kad toks dialogas nebūtų vykdomas aplinkybėmis, kai ECB vyresnieji

darbuotojai yra G30 nariai.

46. Savo atsakyme ECB nurodė Europos Parlamento rezoliuciją, kurioje teigiama, kad Parlamentas „*pabrėžia, kad ECB vykdomosios valdybos nariai iš esmės neturėtų vienu metu būti forumų ar kitų organizacijų, įskaitant ECB prižiūrimų bankų vadovus, nariais, išskyrus atvejus, kai tokia narystė atitinka pasaulyje nusistovėjusią praktiką ir ECB dalyvauja kartu su kitais centriniais bankais, pavyzdžiui, Jungtinių Valstijų federaliniu rezervu arba Japonijos banku*“.

Ombudsmenas nemato, kaip ši rezoliucija palaiko ECB poziciją. Kaip skundo pateikėjas taip pat pažymėjo savo pastabose, laikomasi principo, kad ECB vykdomosios valdybos nariai (įskaitant jos pirmininką) **neturėtų būti tokių organizacijų kaip G30 nariai**. Tai išimtis, kuri turi būti aiškinama siaurai, kad tokia narystė gali būti leidžiama, kai ji atitinka kitų centrinių bankų, tokių kaip JAV Federalinis rezervas, nusistovėjusią praktiką. Tačiau Federalinio rezervu pirmininkas iš tikrųjų nėra G30 narys. Kaip minėta rekomendacijose, Janet Yellen buvo G30 narė prieš tapdama JAV federalinio rezervu pirmininke. Ji sustabdė savo narystę Federaliniame rezerve ir netrukus po išėjimo į pensiją vėl tapo vyresniąja nare. Todėl negalima teigti, kad narystė G30 atitinka „įprastą“ praktiką pasauliniu lygmeniu. Iš tiesų įrodymai rodytų priešingai. Be to, kad JAV neatstovauja, dabartiniai Vokietijos, Prancūzijos, Italijos, Ispanijos, Lenkijos, Indijos, Brazilijos, Rusijos, Kanados ir Australijos centrinių bankų vadovai taip pat nėra nariai. Jei yra nusistovėjusi centrinių bankų praktika, panaši į ECB, kaip ir JAV federalinių rezervų atveju, ši praktika rodo ombudsmeno rekomendaciją ECB, kad pirmininkas turėtų sustabdyti savo narystę ECB. Ši praktika visiškai nepatvirtina ECB pozicijos.

47. Atlikdama tyrimą ombudsmenė paprašė ECB paaiškinti, kodėl dalyvavimas atitinkamuose G30 renginiuose, o ne narystė, neatitiktų poreikio bendradarbiauti su išorės suinteresuotaisiais subjektais. ECB teigia, kad „*priešingai nei dalyvavimas konferencijoje, G30 susitikimai – kai kurie žinomiausi pasaulio protai ekonomikos, pinigų ir finansų klausimais – sudaro sąlygas dinamiškoms, skatinančioms ir kryptingoms diskusijoms įvairiais aktualiais klausimais*“.

Ombudsmenas mano, kad šis atsakymas neįtikinamas; be to, ji mano, kad tokia privilegijuota prieiga ir tokie pasaulinių bankų vyresniųjų atstovų ir ECB pirmininko santykiai kelia problemų. Atsižvelgiant į tai, kad G30 patikėtinių valdybos pavardės nežinomos, ombudsmenas taip pat negali žinoti, kaip šie *žinomiausi protai* buvo išrinkti nariais; taip pat nėra žinoma, kokiais kriterijais remtasi kviečiant tam tikrų pasaulio bankų, o ne kitų, duomenis ir kviesti tam tikrus centrinius bankininkus, o ne kitus tapti nariais. Ombudsmenas taip pat mano, kad įvairovės trūkumas, dėl kurio gali kilti rizika, kad G30 nariai „grupės mąstys“, kelia problemų. Akivaizdžiai trūksta moterų narių ir, pavyzdžiui, mažų ir vidutinių bankų atstovų bei bankų sektoriaus darbuotojų atstovų.

48. Galiausiai, ECB keletą kartų rėmėsi Ombudsmeno 2013 m. vasario mėn. sprendimu, kuriame padaryta išvada, kad „*įtarimas, jog ECB pirmininko narystė trisdešimties grupėje yra nesuderinamas su ECB nepriklausomumu, reputacija ir sąžiningumu, yra nepagrįstas*“.

Akivaizdu, kad teisinė ir reguliavimo sistema, kurioje veikia ECB, kaip teigė skundo pateikėjas, nuo 2013 m. iš esmės pasikeitė. Be to, ES piliečių lūkesčiai bendrame politiniame kontekste, kuris per pastaruosius penkerius metus smarkiai pasikeitė, labai išaugo. Ombudsmenas, kurio patarime ECB teigia, kad jis vertina, mano, kad jos pareiga garsinti pavojaus signalą ir pasakyti, kad praktika, kuri anksčiau galėjo būti toleruojama, nebegerai būti toleruojama. Jei ECB nori

išlaikyti ir stiprinti savo teisėtumą ir patikimumą, jis turi nuolat stengtis pritaikyti savo elgesį prie dinamiškos ir jautrios aplinkos, kurioje jis gyvena. Ji turėtų siekti laikytis griežčiausių šiandienos, o ne vakarykščių taisyklių ir aukščiausių etikos standartų. Būtent dėl šios priežasties ombudsmenė primygtinai reikalauja, kad ECB užtikrintų, jog dabartinis jo pirmininkas sustabdytų savo narystę G30 ir kad joks būsimasis pirmininkas netaptų G30 nariu.

49. Dėl šių priežasčių ombudsmenas mano, kad ECB pastabos neišsklaido visuomenės abejonių dėl pirmininko narystės G30. Vietoj to jie sustiprina Ombudsmeno išvadą dėl netinkamo administravimo, dėl kurio ji pateikė pirmąją ir antrąją rekomendacijas. Todėl Ombudsmenas pakartoja savo išvadą ir patvirtina savo rekomendacijas.

Trečioji rekomendacija

50. Ombudsmenas atkreipia dėmesį į vėlai padidintą skaidrumą, kurį įgyvendino G30 [9], ir pripažįsta, kad šis patobulinimas priartina ECB prie skaidrumo standarto, pagal kurį ECB sprendimus priimančių organų narių dalyvavimas G30 gali būti suderinamas su ECB reglamentuojančiomis taisyklėmis ir principais.

51. Vis dėlto, kalbant apie ECB įgyvendintą skaidrumo didinimą, ombudsmenas pažymi, kad ECB viešai paskelbė informaciją apie 73-iąją plenarinę sesiją tik gavęs prašymą leisti visuomenei susipažinti su dokumentais. Atsižvelgdamas į tai, ombudsmenas mano, kad piliečiams neturėtų būti būtina kreiptis į ECB ir teikti prašymus leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, kad gautų šią informaciją; priešingai, ECB turėtų aktyviai teikti šią informaciją. Be to, kalbant apie skaidrumą, pažymėtina, kad narystę kontroliuojančios G30 patikėtinių valdybos pavardės vis dar nežinomos.

52. Šiuo tikslu Ombudsmenas šio sprendimo pabaigoje pateikia du pasiūlymus dėl patobulinimų.

Ketvirtoji ir penktoji rekomendacijos

53. ECB atkreipė dėmesį į pastaraisiais metais atliktus patobulinius etikos standartų ir skaidrumo srityse. Ombudsmenas viešai pripažino ir kartais pagyrė ECB šioje srityje padarytą pažangą. Vis dėlto šiame tyrime Ombudsmenas pateikė konkrečias rekomendacijas, kuriomis siekiama pagerinti jau gana gerai veikiančią sistemą.

54. Nors ECB nurodė, kad ateityje jis darys pakeitimus, kurie bus platesni nei Ombudsmeno rekomendacijos, nepateikdamas jokios konkrečios informacijos apie jas, jis vis dėlto nesutiko su konkrečiais Ombudsmeno rekomenduotais pakeitimais. Tai nėra patenkinama.

55. ECB požiūris šiuo klausimu sudaro įspūdį, kad ECB remiasi praeityje pasiektais laimėjimais, tačiau nesiima konkrečių veiksmų tolesniam tobulinimui. Užuoat priėmęs šią poziciją, ECB galėjo paprasčiausiai ir greitai įgyvendinti ombudsmeno tikslines ir konkrečias

rekomendacijas. Tai padarius nebūtų pažeista jo teisė ateityje atlikti tolesnius patobulinimus, kurią Ombudsmenas remia ir dėl kurios ji visada yra pasirengusi teikti ekspertų konsultacijas, jei to paprašys.

56. Deja, ECB to nepadarė. Dėl šios priežasties Ombudsmenas toliau daro išvadas dėl netinkamo administravimo šioje srityje.

Išvados

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas šias išvadas:

ECB nesugebėjo užtikrinti, kad jo pirmininkas sustabdytų savo narystę G30 ir kad būsimi pirmininkai netaptų nariais. Kadangi dėl to visuomenė suvokia, kad gali kilti pavojus ECB nepriklausomumui, ombudsmenė patvirtina savo pirminę išvadą dėl netinkamo administravimo šioje srityje.

ECB nesiėmė konkrečių veiksmų, kad pagerintų pagrindinius principus, taikomus ECB vykdomosios valdybos nariams, ir neužtikrino, kad panašios patobulintos taisyklės būtų priimtos ECB priežiūros valdybos nariams. Ombudsmenas mano, kad pagrindinių principų nuostatų, susijusių su ECB priežiūros valdybos narių elgesiu, nebuvimas yra netinkamas administravimas.

Skundo pateikėjui ir Europos centriniam bankui bus pranešta apie šį sprendimą .

Apie šį sprendimą taip pat bus informuotas Europos Parlamentas.

Pasiūlymai dėl patobulinimų

ECB turėtų aktyviai užtikrinti kuo didesnę skaidrumą, susijusį su ECB sprendimus priimančių organų narių dalyvavimu G30 renginiuose, pavyzdžiui, savo interneto svetainėje skelbdamas visą jo turimą svarbią informaciją.

Grupės narystę kontroliuojančių G30 patikėtinių valdybos narių vardai ir pavardės šiuo metu nėra žinomi viešai. ECB savo interneto svetainėje turėtų paskelbti G30 patikėtinių valdybos narių pavardes.

Emily O-Reilly

Europos ombudsmenas

Strasbūras, 2018 07 03

[1] Daugiau informacijos apie aplinkybes ir Ombudsmeno atliktą šio atvejo tyrimą rasite Ombudsmeno rekomendacijose, kurias galima rasti adresu <https://www.ombudsman.europa.eu/cases/recommendation.faces/en/88592/html.bookmark> .
[Nuoroda]

[2] Daugiau informacijos rasite <http://www.group30.org/> . [Nuoroda]

[3] pilietinės visuomenės organizacija „Imonių Europos observatorija“

[4] <https://www.ecb.europa.eu/paym/groups/iid/html/index.en.html> [Nuoroda]

[5] <https://www.ecb.europa.eu/pub/fsr/html/bid.en.html> [Nuoroda]

Antra, Vykdomosios valdybos nariai, svarstydami kvietimus kalbėti neviešuose renginiuose arba priimti dvišalius susitikimus, pvz., su bankininkais, pramonės atstovais arba specialių interesų ir teisių gynimo grupėmis, užtikrins, kad nebūtų atskleista jokia su finansų rinka susijusi informacija. Iš esmės ir, kai tai praktiškai įmanoma, ECB darbuotojas turėtų dalyvauti dvišaliuose susitikimuose.

Trečia, Vykdomosios valdybos nariai dar kartą patvirtina, kad laikosi tylaus laikotarpio principo, pagal kurį kalbos ir viešos pastabos, pateiktos per septynias dienas iki kiekvieno Valdančiosios tarybos numatyto posėdžio pinigų politikos klausimais, neturėtų turėti įtakos lūkesčiams dėl būsimų pinigų politikos sprendimų.

Be to, Vykdomosios valdybos nariai tuo laikotarpiu nesusirinks ir nekalbės su žiniasklaida, rinkos dalyviais ar kitais išorės interesais pinigų politikos klausimais ir turėtų nedelsdami pranešti ECB komunikacijos ir atitikties užtikrinimo funkcijoms, jei jie netyčia tai daro.“

[7] 2018 m. vasario 6 d. Europos Parlamento rezoliucijos dėl Europos Centrinio Banko 2016 m. metinės ataskaitos (2017/2124(INI)) 44 dalis, kurią galima rasti adresu <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2018-0025+0+DOC+XML+V0//EN> . [Nuoroda]

[8] Europos ombudsmeno sprendimas, kuriuo baigiamas skundo 1339/2012/FOR prieš Europos Centrinį Banką tyrimas, paskelbtas adresu <http://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/49139/html.bookmark> . [Nuoroda]

[9] <http://group30.org/events> [Nuoroda]